

کوریکولوم آموزشی پزشکی عمومی

بخش جراحی کلیه و مجاری
ادراری (ارولوژی)

دانشگاه علوم پزشکی
کرمانشاه

تهیه محتوای آموزشی و تدوین:
دکتر حسین عبدی

بسمه تعالی

عنوان:

طرح دوره برای دانشجویان پزشکی بخش جراحی کلیه و مجاری ادرار (ارولوژی) در دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

تعریف دوره:

دوره آموزشی ارو لوژی برای دانشجویان پزشکی دوره ای است که دانشجویان پس از طی دوره های علوم پایه ، سمیولوژی ، فیزیوپاتولوژی از طریق آموزش دانشکده پزشکی به این دوره معرفی می شوند. این دوره شامل سه درس نظری، کاراموزی و کارورزی ارو لوژی میباشد.

مدت دوره:

این دوره در حال حاضر شامل ۱ واحد نظری (۱۷ ساعت)، ۲ واحد کاراموزی (۱۵ روز) و ۲ واحد کارورزی (پانزده روز) میباشد.

هدف کلی دوره:

کسب دانش و مهارت در زمینه بیماری های شایع اورولوژی درحد پزشک عمومی

ساختار کلی دوره و شرح وظایف دانشجویان :

- دوره کاراموزی:

۱- در روز اول دوره با هماهنگی کارشناس آموزش و دستیار مسئول، دانشجویان در بخش حضور یافته، با مقررات و وظائف آشنا شده و با تقسیم تخت ها و گروه بندی حضور در درمانگاه و اطاق عمل، وظایف خود را انجام دهند

۲- دانشجویان در روزهای سه شنبه ساعت ۸-۹ در

کنفرانس دستیاران ، اساتید و برنامه های ژورنال

کلاب ، EBM و case presentation شرکت می کنند.

۳- کنفرانس مشترک با سایر گروهها مثل تومور بورد

و جلسات مورتالیتیه مورییدیتیه در روزهای دوشنبه

ساعت ۸-۱۰ براساس برنامه تنظیمی از پیش تدوین

شده برگزار می شود . شرکت کلیه دانشجویان در

برنامه های پیش گفت الزامی است .

۴- از ساعت ۹-۱۱ با حضور اساتید ، دستیاران ،

کارورزان و کاراموزان برنامه آموزش درمانگاهی

طبق گروه بندی براساس ظرفیت درمانگاه انجام

میشود. همزمان ۲-۵ نفر از دانشجویان در اتاق

حاضر شده و با اعمال جراحی ارولوژی آشنا میشوند..

۵- کنفرانس دانشجویان پس از ویزیت بیماران در

درمانگاه و با حضور استاد مربوطه یا رزیدنت مسئول

در بخش یا درمانگاه ارائه می گردد. ارائه یک

کنفرانس در طول دوره الزامی است.

۶- نظارت برپرونده ها و شرح حال دانشجویان توسط دستیار بخش انجام خواهد شد.

۷- دانشجویان در طول دوره ی ۱۵ روزه در چارت راند با حضور استاد، دستیار و کارورز شرکت کرده و توصیه های لازم در زمینه رفع نقائص پرونده ها و ثبت مستندات را فرا می گیرند.

۸- دانشجویان در طول دوره ی ۱۵ روزه یکروز طبق برنامه در مرکز مهارت های بالینی معاینه انگشتی پروستات با استفاده از مولاژ، نحوه کاتر گذاری مثانه زنان و مردان ، چگونگی اسپیراسیون سوپرا پوبیک را فرا می گیرند و با روش های پانسمان زخم آشنا میشوند.

۹- ازریابی پایان دوره براساس فعالیت دانشجویان در بخش، درمانگاه، حضور فعال در کنفرانس ها و ارائه آن و امتحان کتبی خواهد بود.

دوره کارورزی:

۱- در روز اول دوره با هماهنگی کارشناس آموزش و دستیار مسئول، کارورزان در بخش حضور یافته با مقررات و وظایف آشنا شده و با تقسیم تخت ها بر اساس چرخش وظایف خود را انجام می دهند.

۲- هر روز از شنبه تا پنجشنبه از ساعت ۷ تا ۸

صبح با حضور یکی از اساتید مسئول آموزش یا
دستیاران در راند و ویزیت حضور خواهد داشت.

۳- ژورنال کلاب و کنفرانس اساتید و مرور کتاب کمپل

اورولوژی EBM و case presentation روزهای سه شنبه

ساعت ۸-۹ برگزار شده و حضور کارورزان در این

برنامه ها الزامی است .

۴- ارائه یک کنفرانس کارورزی در یکی از روزهای

هفته الزامی است.

۵- کارورزان پس از ویزیت بخش به شکل چرخشی در

درمانگاه اورولوژی راس ساعت ۹ صبح نحوه برخورد

با بیماران سرپایی را در حضور استاد و دستیار

مربوطه فرا خواهند گرفت. و پس از اتمام درمانگاه

در بخش حضور یافته و شرح حال بیماران را گرفته و

سیر بیماری را خواهند نوشت. تقسیم بندی و برنامه

حضور چرخشی در درمانگاه و اورژانس در اولین حضور

در بخش انجام می پذیرد.

۶- حضور کلیه کارورزان در جلسات آموزشی، کنفرانس مشترک یا دیگر گروهها، مورتالیتی و موربیدیتی و سمینارهای مرکز ضروری است. کنفرانس مشترک با سایر گروهها مثل تومور مورد و جلسات مورتالیتیه موربیدیتیه در روزهای دوشنبه ساعت ۸-۱۰ براساس برنامه تنظیمی از پیش تدوین شده برگزار می شود.

وظایف اخلاقی حرفه ای:

- از خودگذشتگی: اولویت دادن منافع بیمار بر منافع خود.
- سیر به سوی کمال: راضی نشدن به خوب و تلاش برای رسیدن به عالی
- تلاش مداوم برای یادگیری مطالب جدید
- پذیرفتن سختی های پزشکی به عنوان حرفه ای که با آگاهی کامل انتخاب شده است.
- درست کاری، راست گویی، خوش قولی، تعهد به انجام وظایف به نحو احسن
- آراستگی ظاهری مطابق با شئون حرفه پزشکی
- حضور منظم در بیمارستان
- آشنایی با ارزش و اهمیت ثبت مستندات در پرونده بیماران و ارزش حقوقی و علمی آن در رشد قدرت استدلال و قضاوت بالینی و رسیدن به تشخیص نهایی بیمار

-مقررات مرتبط با حفاظت و ایمنی بیمار (Patient safety) را دقیقاً رعایت نمایند.

-رعایت کدهای اخلاقی مرتبط با مادر، جنین و نوزادان

-مقررات مرتبط با حفاظت و ایمنی داروها (Drug Safety) شامل ترکیبات شیمیایی و غیر شیمیایی مرتبط را دقیقاً رعایت نماید.

-مقررات پوشش حرفه ای (Dress code) را رعایت نمایند.

-مقررات کار با حیوانات آزمایشگاهی را رعایت نماید.

-به سوگند نامه حرفه خود متعهد و پایبند باشند.

-از منابع و تجهیزاتی که تحت هر شرایط با آن کار می کنند محافظت نمایند.

-به استادان، کارکنان، همکاران و فراگیران دیگر احترام بگذارند و در ایجاد جو صمیمی و احترام آمیز در محیط کار مشارکت نمایند.

-در نقد برنامه ها، ملاحظات اخلاق اجتماعی و حرفه ای را رعایت کنند.

-در انجام پژوهش های مربوط به رشته ، نکات اخلاق پژوهش را رعایت نمایند.

اهداف شناختی رفتاری عاطفی دوره :

در پایان دوره پانزده روزه ، دانشجو باید توانائیهای زیر را کسب نموده باشد :

۱ - شناخت (تشخیص و درمان) بیماریهای شایع اورولوژی

۲ - توانایی گرفتن شرح حال کامل و صحیح از بیماران اورولوژی

۳ - توانایی تجزیه و تحلیل اطلاعات

۴ - توانایی طرح تشخیص های افتراقی برای بیماران اورولوژی

۵ - توانایی approach به بیماریهای شایع اورولوژی

۶ - برخورد صحیح و توام با اخلاق پزشکی با بیماران، دستیاران و پرسنل بخش

طرح دوره (اهداف شناختی روانی حرکتی):

دوره آموزشی دانشجویان در مقطع پزشکی عمومی شامل سه بخش میباشد:
الف-درس نظری

ب-کارآموزی ارولوژی

ج-کارورزی ارولوژی

الف-درس نظری

در این درس، دانشجو باید از طریق حضور در کلاس درس و انجام تکالیف فردی و گروهی به اهداف مشخص دست یابند. درس نظری در حال حاضر ۱ واحد معادل ۱۷ ساعت تعریف شده است.
در پایان این درس، دانشجو باید بتواند:

الف) در مواجهه با هر یک از علائم و شکایات شایع و مهم:
تعریف آن را بیان کند.

-معاینات فیزیکی لازم (focused history taking and physical exam) برای رویکرد به آن را شرح دهد.

-تشخیص های افتراقی مهم را مطرح کند و گام های ضروری برای رسیدن به تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.

ب) در مورد بیماری های شایع و مهم:
تعریف، اتیولوژی، و اپیدمیولوژی بیماری را شرح دهد.
-مشکلات بیمار آن مبتلا به بیماری های شایع و مهم را توضیح دهد.

-روش های تشخیص بیماری را شرح دهد.
-مهمترین اقدامات پیشگیری در سطوح مختلف، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار را بر اساس شواهد علمی و گایدلاین های بومی در حد مورد انتظار از پزشک عمومی توضیح دهد.

-در مواجهه با سناریو یا شرح موارد بیمار آن مرتبط با این بیماری ها، دانش آموخته شده را برای استدلال بالینی و پیشنهاد رویکردهای تشخیصی یا درمانی به کار بندد.

ج) نسبت به مسائل مهمی که مراعات آن در محیط بالینی این حیطة ضرورت دارد توجه کند.

رئوس مطالب درس نظری بیماریهای مجاری ادراری و تناسلی (ارولوژی):

الف) برخورد با علائم و شکایات شایع در بیماریهای ارولوژی:

۱- دردهای دستگاه ادراری تناسلی (درد کلیه، درد رادیکولار، درد حالبی، درد مثانه، درد پروستات، درد آلت و دردهای اسکروتال)

۲- اختلالات دفع ادرار (علایم تحریکی و انسدادی در مجاری ادراری، احتباس، بی اختیاری، شب ادراری)

۳- اختلالات جنسی در مردان (کاهش تمایل جنسی، ناتوانی جنسی، عدم انزال، فقدان ارگاسم، انزال زودرس)

ب) بیماریهای شایع و مهم:

۱- سنگهای ادراری

۲- تومورهای شایع کلیه و مثانه،

۳- آنومالیهای شایع دستگاه ادراری تناسلی

۴- مثانه نوروژنیک

۵- بیماریهای شایع پروستات: هیپرپلازی خوش خیم

پروستات، کانسر پروستات

۶- بیماریهای مجرای ادراری: تنگیها، آنومالی ها (شامل

هیپوسپادیاس، اپی اسپادیاس)

۷- تروماهای دستگاه ادراری و مدیریت آن

۸- مشکلات حاد بیضه (عفونت، تورشن، تروما)

- آموزش بر اساس طرح درس اساتید بوده که در هر نیمسال قبل از شروع دوره در اختیار دانشجویان قرار میگیرد.

ب-کارآموزی ارولوژی

در این چرخش آموزشی کارآموزان با شرکت در راندهای بالینی، درمانگاه آموزشی، مرکز مهارت‌های بالینی، اورژانس و اتاق عمل و انجام تکالیف فردی و گروهی به اهداف مشخص شده دست می‌یابند. برای تامین دانش نظری کلاسهای آموزش نظری مورد نیاز برگزار می‌شود. طول دوره در حال حاضر ۱۵ روز معادل ۲ واحد درسی است.

در پایان این دوره آموزشی کارورز باید بتواند:

۱- با مراجعان، بیماران، کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت به نحو شایسته ارتباط برقرار کند و ویژگی‌های رفتار حرفه‌ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد.

۲- از بیمار مبتلا به علائم و شکایات شایع و مهم* مرتبط با این بخش شرح حال بگیرد، معاینات فیزیکی لازم را انجام دهد، تشخیص‌های افتراقی مهم را مطرح کند و تشخیص و نحوه مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.

۳- مشکلات بیماران مبتلا به بیماریهای شایع و مهم** مرتبط با این بخش را شناسایی کند، بر اساس شواهد علمی و گایدلاینهای بومی، در مورد اقدامات پیشگیری، درمان و توانبخشی بیمار در حد مورد

انتظار از پزشک عمومی استدلال و پیشنهاد نماید و در مدیریت مشکل بیمار بر اساس استانداردهای بخش زیر نظر سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) مشارکت کند.

۴- پروسیجرهای ضروری مرتبط با این بخش*** را با رعایت اصول ایمنی بیمار و تحت نظارت مناسب سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد. این قسمت از آموزش در

مرکز مهارت‌های بالینی بیمارستان امام رضا (ع) و بخش ارولوژی و اورژانس انجام می‌شود.

ج-کارورزی ارولوژی

در این چرخش آموزشی کارورزان از طریق مشارکت در ارائه خدمات سلامت در عرصه های مرتبط (بیمارستان، درمانگاه، مرکز مهارت های بالینی، اورژانس و اتاق عمل)، حضور در جلسات آموزشی تعیین شده، و مطالعه فردی توانمندی لازم برای انجام مستقل خدمات مرتبط با این بخش را در حیطه طب عمومی متناسب با سند توانمندی های مورد انتظار از پزشکان عمومی کسب می کنند. طول دوره در حال حاضر ۲ واحد معادل ۱۵ روز اجباری و ۲ واحد یعنی ۱۵ روز اختیاری است.

در پایان این دوره آموزشی کارورز باید بتواند:

۱- با کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت به نحو شایسته همکاری کند.

۲- ویژگی های رفتار حرفه ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد. خصوصاً در شرایط مختلف بالینی، نشان دهد که مسوولیت پذیری، ورزیدگی و اعتماد به نفس لازم برای انجام وظایف حرفه ای را به دست آورده است.

۳- از بیمار مبتلا به علائم و شکایات شایع و مهم* در این بخش شرح حال بگیرد، معاینات فیزیکی لازم را انجام دهد، تشخیص های افتراقی مهم را فهرست کند، اقدامات ضروری برای تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را در حد مورد انتظار از پزشکان عمومی و متناسب با استانداردهای بخش بالینی محل آموزش، زیر نظر استاد مربوطه انجام دهد.

۴- مشکلات بیمار را مبتلا به بیماری های شایع و مهم** در این بخش را تشخیص دهد، براساس شواهد علمی و گایدلاین های بومی در مورد اقدامات پیشگیری، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار در حد مورد انتظار از پزشک عمومی استدلال و پیشنهاد نماید و مراحل مدیریت و درمان

مشکل بیمار را بر اساس استانداردهای بخش با نظارت سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد:

۵- پروسیجرهای ضروری مرتبط با این بخش*** را با رعایت اصول ایمنی بیمار، به طور مستقل با نظارت مناسب (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد.

.....
.....
.....
.....

*علائم و شکایات شایع و مهم ادراری:

- دردهای دستگاه ادراری تناسلی (درد کلیه، درد رادیکولار، درد حالبی، درد مثانه، درد پروستات، درد آلت و دردهای اسکروتال)
- علایم تحریکی (فرکونسی، ناکچوری، دیزوری، احساس فوریت - اورجنسی)
- علایم انسدادی (کاهش فشار ادرار، قطره قطره شدن ادرار، ادرار کردن متناوب، زور زدن)
- اختلال جنسی در مردان (کاهش تمایل جنسی، ناتوانی جنسی، عدم انزال، فقدان ارگاسم، انزال زودرس)
- احتباس ادراری
- بی اختیاری ادراری
- شب ادراری
- هماتواسپرمی
- پنوماتوری
- ترشح مجرا
- تب و لرز

**بیماریهای شایع و مهم ارولوژی:

موارد الزامی (Must Know) :

- سنگهای ادراری
- تومورهای شایع کلیه و مثانه ،
- آنومالیهای شایع دستگاه ادراری تناسلی
- تروماهای دستگاه ادراری و مدیریت آن
- مثانه نوروژنیک
- هیپرپلازی خوش خیم پروستات
- کانسر پروستات
- بیماریهای مجرای ادراری: تنگیها ، آنومالی ها (شامل
- هیپوسپادیا زیس ، اپی اسپادیا زیس)
- مشکلات حاد بیضه (عفونت ، تورشن ، تروما)

موارد ترجیحی (Better to Know) :

- آنومالی های بیضه (کریپتورکی دیسم ، واریکوسل)
- تومورهای بیضه

***پروسیجرهای ضروری ارولوژی:

- انجام پانسمان های ساده
- انجام پانسمان های پیچیده همراه با دبریدمان ساده (مشارکت)
- تعبیه و خارج کردن کاتتر مثانه
- پونکسیون سوپراپوبیک
- انجام معاینات خاص ارولوژی
- ختنه (ترجیحی است و تحت نظر اساتید و دستیاران
- در اتاق عمل آموزش داده میشود)

منابع درس:

- ۱- کتاب مرجع آزمون پیش کارورزی که هر سال توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی اعلام می شود (آخرین چاپ کتاب ارولوژی عمومی-دکتر سیم فروش)
- ۲- مباحث انتخابی از کتاب کمپل ارولوژی

روشهای ارزیابی:

واحد نظری:

ارزیابی واحد نظری با آزمون چهار گزینه ای میباشد.

دوره کارآموزی:

۱-در پایان دوره امتحان کتبی برگزار می شود و ۹۰درصد سئوالات براساس اهداف آموزشی تعیین شده در طرح دوره ارائه می گردد و ۴۰درصد از نمره کل به امتحان کتبی اختصاص می یابد (۸نمره).

۲- ۶۰درصد نمره به عملکرد درون بخشی اختصاص دارد که نظارت بر امور پیش گفت و ارزیابی توسط دستیار مسئول آموزش کارآموزان با نظارت استاد مسئول کارآموزان و همکاری کارشناس آموزش صورت می گیرد.

سنگش عملکرد قبولی براساس مولفه های زیر انجام می شود:

حضور منظم در بخش (۲نمره)
حضور منظم در درمانگاه (۲نمره)
کیفیت ارائه کنفرانس (۲نمره)
فعالیت درون بخش با دانش تئوریک (پاسخ صحیح به سئوالات اساتید) (۲نمره)

گرفتن شرح حال هدفمند، نوشتن پیشرفت بیماری و انجام معاینه سیستماتیک (۲نمره)
آراستگی ظاهری و رعایت شئونات حرفه ای (۲نمره)
دوره کارورزی:

۱- در پایان دوره امتحان کتبی یا شفاهی برگزار می شود و ۹۰ درصد سئوالات براساس اهداف آموزشی تعیین شده در طرح دوره ارائه می گردد .
و ۴۰ درصد از نمره کل به امتحان کتبی اختصاص می یابد (۸نمره) .

۲- ۶۰ درصد دیگر به عملکرد درون بخشی اختصاص دارد که نظارت بر امور پیش گفت و ارزیابی توسط دستیار مسئول آموزش کارورزان با نظارت استاد مسئول کارورزان و همکاری کارشناس آموزش صورت می گیرد .